

**HOOGTEPUNTE
uit die
REKTOR SE BESTUURSVERSLAG
aan
DIE RAAD**

Maandag 19 Junie 2023

**Prof Wim de Villiers,
Rektor en Visekanselier**

Inhoudsopgawe

Bestuursopsomming	3
'n Sterker klem op internasionalisering	4
Versterk ons teenwoordigheid in vooraanstaande glokale navorsingsnetwerke en - samewerkings.....	4
Bevorder volhoubare ontwikkeling.....	5
Brei ons navorsingsleerstoele uit	5
Skik ons navorsing en innovasie na die toekoms.....	5
Eksterne faktore wat universiteitswerksaamhede beïnvloed	6
NSFAS-uitdagings.....	6
Beurtkrag	6
Die Komitee vir die Institusionele Reaksie op die Kommissie se Aanbevelings (CIRCoRe) ..	7
HOOGTEPUNTE UIT DIE REKTOR SE BESTUURSVERSLAG	7
1. Institusionele telkaart en kernaanwysers	7
2. Voortgesette transformasie en insluiting	8
Proefprojek oor restitusie	9
Institusionele Transformasiekomitee (ITK)	9
Hersiening van Transformasiebeleid	9
3. Bou gemeenskappe deur meertaligheid	10
4. Afrikapendelstudentenetwerk (ACSN) hou konferensie	10
5. Eerste StellenboschX-kursus 'n wenner	11
6. Grade- en toewydingsplegtighede in Maart 2023	11
7. Inskrywings vir 2023	12
Voorgraadse inskrywings	12
Nagraadse inskrywings.....	12
8. Opedag 2023	13
9. SUNFin en SUNStudent druk deur	13
10. Strategiese Fonds	14
Slot	14
Medewerkers	15

Bestuursopsomming

Die tweede Raadsvergadering van die jaar vind plaas terwyl ons nog baai in die gloed van 'n belangrike mylpaal vir ons universiteit. Ek verwys na die amptelike opening van die Biomediese Navorsingsinstituut (BMNI) op ons Tygerbergkampus op 19 April. Hierdie hipertegnologiese navorsingsfasilitet spreek nie net boekdele van ons onwrikbare strewe daarna om die voorste navorsingsintensiewe universiteit op die vasteland te wees nie, maar weerspieël ook ons vasberadenheid om die akademiese en navorsingsuitnemendheid van die Universiteit Stellenbosch (US) vir nog baie lank te verseker.

Dit is veral bemoedigend om na te dink oor die woorde van prof Stefan Kaufmann, 'n wêreldbekende immunoloog en mikrobioloog, en die hoofspreker by die BMNI-bekendstelling, wat die fasilitet beskryf het as "'n plek waar wetenskaplike uitnemendheid floreer". Hy het twee grondbeginsels van ons akademiese strewe – interdissiplinêre navorsing en uitnemendheid – beklemtoon deur te sê: "Om komplekse probleme op te los, is samewerking tussen navorsers uit verskillende vakrigtings noodsaaklik. Interdissiplinariteit behels nie net verskillende wetenskaplike dissiplines nie, maar ook verskillende gelowe en mense uit uiteenlopende omstandighede wat almal saamwerk aan die gemeenskaplike doel om ons uitdagings beter te verstaan en na gepaste oplossings te soek. Boonop bring dit outomatisies navorsing van 'n beter gehalte mee."

"Hierdie tipe wetenskap eindig nie in die laboratorium nie; dit beweeg eerder vorentoe na die werklike wêreld, waar dit ons help om ernstige gesondheidsuitdagings te hanteer en uiteindelik op te los deur middel van beter behandelings, beter voorkomingsmaatreëls, beter diagnostiek, beter gemeenskapsintegrasie, en beter openbare beleid."

Prof Kaufmann se siening van die BMNI en die belofte wat dit vir die toekoms inhoud, is 'n raak samevatting van die kern en gees van wetenskaplike ondersoek waarop die ganse akademiese projek by die US gegrond is. Deur wêreldklaskennis te skep en aan die voorpunt van tegnologiese innovasie te bly, is ons 'n florerende, lewenskragtige, transformerende en sistemies volhoubare universiteit met 'n al hoe sterker ingebette kultuur van innovasie, entrepreneurskap en responsiwiteit op die behoeftes van die samelewing en die gemeenskappe wat ons bedien.

Dit het nie toevallig gebeur nie. Dit is die produk van 'n doelgerigte benadering tot ons kernwerksaamhede van leer en onderrig, navorsing, en sosiale impak. Ek het in my vorige verslag aan die Raad uitvoerig verslag gedoen oor van die faktore wat ons sukses onderstuur. Dit sluit in ons formidabele kampusvernuwings- en infrastruktuurplanne om die US vir die uitdagings van die toekoms toe te rus, waaronder die skep van nuwe leerruimtes uitgeknip vir die digitale era en die voorsiening van aangevulde leer as deel van die vernuwing van ons akademiese aanbod.

Ek is pas terug ná 'n besoek aan van die voorste universiteite in die Verenigde State (Harvard se Bestuurskool en hulle Instituut vir Internasionale Reg en Beleid, Notre Dame-universiteit in Illinois, en die Harvey Instituut vir Globale Gesondheid by Northwestern-universiteit) waar ek moontlikhede vir samewerking ondersoek het. Hierdie universiteite, nes ander elders in die wêreld, skenk opnuut aandag aan hulle diensbaarheid aan die samelewing.

In die era ná Covid-19 verskerp universiteite wêreldwyd hulle missies om komplekse wêrelduitdagings die hoof te bied en die wêreld 'n beter plek te maak. 'n Belangrike

kenmerk van hierdie strewe is navorsingsuitnemendheid wat dissiplinêre en geografiese grense oorsteek, met die klem op die behoeftes van die samelewing en die bepaalde gemeenskappe in wie se diens 'n universiteit staan. Toonaangewende universiteite word deesdae geken aan relevante en impakryke navorsingsamewerking wat direk met leer en onderrig verband hou.

In dié verband het ons reeds heelwat bereik met die US se omvattende benadering tot ons visie om die voorste navorsingsintensieve universiteit op die vasteland te word (wat wêreldwyd as uitnemend, inklusief en innoverend erken word, en waar ons kennis tot diens van die samelewing bevorder) en maak ons instelling toenemend naam as 'n betroubare navorsingsvennoot in plaaslike én transkontinentale verband.

'n Sterker klem op internasionalisering

Internasionalisering het in 2015 'n amptelike portefeuille by ons universiteit geword as deel van ons missie om 'n plek te wees wat met die wêreld verbind is. Sedertdien het die US hom by prestigeryke formele internasjonale netwerke aangesluit. Dit sluit in die Globale Universiteitsalliansie oor die Klimaat (GAUC), die Universiteitskonsortium vir Globale Gesondheid (CUGH), die Afrikanavorsingsuniversiteitsalliansie (ARUA), die Europese Gilde van Navorsingsintensieve Universiteite, en die Venesiaanse Internasjonale Universiteit. Daarbenewens is daar 'n jaarlikse toename in die getal buitelandse vennootinstellings wat aan ons gesamentlike en dubbele graadprogramme deelneem. Hierdie doelbewuste netwerke en venootskappe lewer 'n belangrike bydrae tot ons strewe om navorsing met 'n wêreldwyte impak te onderneem.

Versterk ons teenwoordigheid in vooraanstaande glokale navorsingsnetwerke en -samewerkings

Danksy ons navorsers se uitmuntende werk op ons strategiese navorsingsfokusgebiede bly ons universiteit 'n gewaardeerde vennoot in verskeie nasionale en internasjonale netwerke en samewerkings.

As gevolg van ons betrokkenheid by die venootskap tussen die Afrikanavorsingsuniversiteitsalliansie (ARUA) en die Gilde van Europese Navorsingsintensieve Universiteite ding ons byvoorbeeld mee om klusters van uitnemendheid wat met ons sterkpunte en die prioriteite van die Afrika- en Europese Unie se Innovasie-agenda strook. Laasgenoemde behels 'n doelbewuste klem op openbare gesondheid, die oorgang na 'n groen ekonomie, innovasie en tegnologie, en wetenskaplike vermoë.

Die US is nou ook 'n lid van die Alliansie van Guangzhou Internasjonale Susterstadsuniversiteite (GISU). Ander lede is onder meer die Universiteit van Guangzhou (China), die Universiteit van Linköping (Swede), die Universiteit van Coimbra (Portugal), Université du Québec à Montréal (Kanada), die Universiteit van Padua (Italië), die Universiteit van Tampere (Finland), die Universiteit van Wes-Sydney (Australië) en die Mediese Universiteit van Guangzhou (China). Ons deelname aan GISU brei dus nie net ons samewerkingsvoetspoor in Asië en die Pasifieke streek uit nie, maar ook in die globale noorde. Ons personeel en studente vind reeds baat by die geleenthede verbonde aan GISU se Digitale en Entrepreneurskapsakademie.

Ons Sentrum vir Navorsing oor Evaluasie, Wetenskap en Tegnologie (CREST) en die Sentrum van Uitnemendheid in Scientometrie en Wetenskap-, Tegnologie- en

Innovasiebeleid (SciSTIP) het gesamentlik sowat R66 miljoen in finansiering ontvang. Boonop het ons Suid-Afrikaanse Sentrum vir Epidemiologiese Modellering en Ontleding (SACEMA) hulle finale toekenning van R2,2 miljoen vir 2023/24 van die Nasionale Navorsingstigting (NNS) ontvang. Kontraktuele verbintenisse met ons sentrums van uitnemendheid het teen die tweede kwartaal reeds R86,3 miljoen in toekennings van die Departement van Wetenskap en Innovasie (DWI), die NNS en die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHO) oorskry.

Bevorder volhoubare ontwikkeling

Die US is ernstig daaroor om volhoubare ontwikkeling in ons land, op die vasteland en in die res van die wêreld te help bevorder. Ons *Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024* is met behoorlike inagneming van Suid-Afrika se Nasionale Ontwikkelingsplan, die Afrika-unie se Agenda 2063 en die Verenigde Nasies se volhoubare ontwikkelingsdoelwitte (SDG's) opgestel.

Ons het in 2022 ook die SDG/2063 Impaksentrum tot stand gebring. Die sentrum koördineer en moniteer die volhoubare ontwikkelingswerk van ons navorsingsleerstoele, sentrums van uitnemendheid, institute, tipe 2-skole en akademiese navorsingsprogramme om te sorg dat ons oplossings vir van die grootste wêreldwye volhoubaarheidsuitdagings help bied. Dit is net nóg 'n manier waarop die US daarna streef om relevant te wees vir ons konteks en tot diens te wees van ander in nasionale, vastelands- en wêrelieverband.

Brei ons navorsingsleerstoele uit

Ons het onlangs ons navorsingsleerstoele tot 48 uitgebrei nadat ons 'n verdere vier bekom het om ons strewe na navorsing vir impak te versterk. Die nuwe toevoegings is:

- twee leerstoele in groen energie, naamlik 'n DWI/NNS-Sasol-navorsingsleerstoel in groen waterstof opvlak 1 en 'n SARChi-NNS-leerstoel in kragstelselsimulasie opvlak 2;
- 'n leerstoel in Afrikaanse skeppende skryfwerk ter waarde van R1,5 miljoen per jaar vir die volgende vyf jaar met ingang van 2023; en
- die Gys Steyn-leerstoel in finansiële regulering in ons Fakulteit Regsgeleerdheid.

Alles dui daarop dat ons later vanjaar ook 'n leerstoel in rekenaarsterrekunde te wagte kan wees.

Ons navorsingsleerstoele, wat met toegespitste finansiering van 'n agentskap of weldoener ondersteun word, stel die US in staat om kennis te bou deur uitmuntende nagraadse studente en navorsingsuitsette op te lewer. Die leerstoele dien as inkubasieruimtes vir navorsing en ontluikende navorsers, wat hulle loopbane onder leiding van toonaangewende wetenskaplikes kan begin. Sodoende versterk dit ook ons strewe na navorsingsuitnemendheid en die ontwikkeling van wetenskaplike vermoë binne en buite ons landsgrense.

Skik ons navorsing en innovasie na die toekoms

Almal is dit eens dat die US bekend is vir daardie dinge wat ons goed doen (ons akademiese en navorsingsprestasies). Te oordeel na internasionale tendense is dit nou egter tyd om te begin konsentreer op die goeie wat die US doen (ons diens aan die samelewing, en ons werk as 'n ontwikkelingsgerigte universiteit). Vir dié doel is ons druk aan die werk aan die Universiteit se Navorsings- en Innovasiebloudruk 2030. Hierdie dokument met sy jaarlikse mikpunte en aanwysers sal ons roetekaart wees wat ons navorsings- en innovasiewerk van 2023 tot 2030 sal rig. Die bloudruk sal strook met die Nasionale

Ontwikkelingsplan, die SDG's, die Afrika-unie se Agenda 2063, Suid-Afrika se nuwe Witskrif op Wetenskap, Tegnologie en Innovasie en die Dekadeplan, sowel as die Wes-Kaapse Strategiese Plan.

'n Belangrike deel van die bloudruk sal wees om 'n instaatstellende omgewing te skep sodat ons akademiese en navorsingsgemeenskap kan floreer (soos die ultramoderne fasiliteite van die BMNI, en die omvangryke infrastruktuurontwikkelings waарoor ek voorheen verslag gedoen het). 'n Verdere vereiste sal wees om beter geleenthede te bied vir beroeps- en persoonlike ontwikkeling (soos deur die bekendstelling van SUNRISE, 'n midloopbaanvermoëbouprojek om die diversiteit van die US se toekomstige professore uit te brei; die verdubbeling van ons getal nadoktorale genote oor die volgende vyf jaar deur Projek 600, en die bekendstelling van 'n US-gebaseerde Future Professors-program).

Eexterne faktore wat universiteitswerksaamhede beïnvloed

NSFAS-uitdagings

Die Raad is reeds bewus van die voortslepende protesoptrede op universiteitskampusse landwyd waardeur studente hulle ontevredenheid met die Nasionale Finansiëlehulpskema vir Studente (NSFAS) te kenne gee. Die betogings hou verband met angeleenheidsoos die perk op die huisvestingstoelaag, 'n verlaging in kos- en lewenstoelaes ten gunste van 'n skryfbehoeftetoelaag, en gevalle waar studente wat voorheen NSFAS-bystand ontvang het, van hulle financiering ontnem is.

Ons skakel voortdurend met ons studenteleierskapstrukture en die owerhede oor die DHOO se besluit om huisvestingstoelaes te beperk. Hoewel die probleem nog nie heeltemal uitgestryk is nie, kon ons [alternatiewe reëlings](#) tref om in die geaffekteerde studente se onmiddellike behoeftes te voorsien. Hulle is almal betyds in US-koshuise en -studentehuise of in geakkrediteerde studenteverblyf geplaas.

Boonop het ons die DHOO van omvattende inligting oor alle studentehuisvestingskwessies voorsien en op 13 April ook 'n terreinbesoek van senior DHOO-amptenare ontvang. Dit sal hopelik meewerk tot 'n moontlike hersiening van die perk op huisvestingstoelaes, waarvoor Universiteite Suid-Afrika (USAf) ook vroeër vanjaar namens die sektor gevra het.

By die skryf van hierdie verslag het die studenterade van alle Suid-Afrikaanse universiteite gesamentlik na die NSFAS-kantoor in Kaapstad opgeruk om te eis dat daar aan hulle grieve aandag gegee word. Die optog en protesoptrede het saamgeval met die Minister van Hoër Onderwys, Wetenskap en Innovasie se begrotingsrede in die Parlement. Die sektor wag nou op die regering se reaksie op die versoek vir 'n hersiening van die NSFAS-beleid en -riglyne.

Beurtkrag

Ons kon tot dusver die ontwrigtende uitwerking van beurtkrag op ons akademiese en navorsingswerksaamhede suksesvol bestuur. In die lig van die ooglopende verswakking in nasionale kragvoorsiening én sprake van 'n moontlike ineenstorting van die netwerk, het ons 'n Elektrisiteitskrisisgebeurlikheidskomitee (EKGK) tot stand gebring om die toenemende kragkrisis proaktief te bestuur en die impak op ons aktiwiteite te beperk.

Die opdrag van die EKGK is om te bepaal watter intervensies nodig is om die impak van buitengewone beurtkrag of 'n moontlike algehele ineenstorting van die nasionale kragnetwerk op die Universiteit se voortgesette werksaamhede te beperk, en om daaroor verslag te doen en besluite te neem. Die komitee rapporteer aan die Rektoraat. Meer spesifieke verantwoordelikhede van die EKGK is om:

- alle Universiteitsaktiwiteite te identifiseer wat deur voortslepende en deurlopende beurtkrag geraak kan word;
- procedures vir die voortsetting van institusionele werksaamhede te ontwikkel en te stroomlyn;
- prioriteit te gee aan werksaamhede wat noodkrag vereis;
- insae te hê in die implementering van groen-energieprojekte sowel as die impak daarvan op die maatreëls wat getref moet word;
- doeltreffende alternatiewe maatreëls vir buitengewone omstandighede te tref; en
- alle beplande aktiwiteite duidelik aan die kampusgemeenskap te kommunikeer.

Die Komitee vir die Institusionele Reaksie op die Kommissie se Aanbevelings (CIRCoRe)

CIRCoRe het op 20 April hulle eerste vergadering gehad en op 13 Mei vyf werkstrome tot stand gebring. Die eerste werkstroom sal op die volle spektrum van die studentelewe konsentreer en staan onder leiding van prof Ronelle Carolissen. Die tweede werkstroom, met prof Lis Lange aan die stuur, sal ondersoek hoe ons die kurrikulum doelbewus kan aanvul om die grondwetlike waardes van menseregte,nierassigheid,menswaardigheid en respek vas te lê. Die derde werkstroom, met prof Kopano Ratele as leier, sal aandag skenk aan die wisselwerking tussen ons komplekse transformasie-infrastruktuur, waaronder dieregs-, regulasie- en beleidsaspekte, en die sagter kant van ons instelling se werksaamhede. Prof Dion Forster dien as leier van die vierde werkstroom, oor ras, menskategorisasie en die wetenskap, wat die US nuut sal help dink oor sy akademiese werk in 'n demokratiese samelewing. Laastens sal die vyfde stroom daaraan werk om Universiteitstrukture, -beleide en -regulasies te vereenvoudig en te belyn om transformasiesake doeltreffender te hanteer. Dr Leslie van Rooi sal daar die leiding neem. Die formele opdragte van die onderskeie werkstrome word tans afgehandel.

'n Lid van die Rektoraat kry soos gewoonlik weer 'n geleentheid om aan die Raad verslag te doen. Ons Viserektor: **Sosiale Impak, Transformasie en Personeel, prof Nico Koopman**, kry dié keer 'n beurt om 'n verslag oor werksaamhede in sy verantwoordelikhedsentrum die afgelope jaar voor te lê. Om duplikasie so ver moontlik te voorkom, lig ek net enkele hoogtepunte uit prof Koopman se portefeuilje uit. Raadpleeg gerus sy afsonderlike verslag vir verdere inligting. Ek en my medebestuurslede verwelkom hierdie geleentheid om ontwikkelings in die tydperk Februarie tot Mei met die Raad te bespreek.

HOOGTEPUNTE UIT DIE REKTOR SE BESTUURSVERSLAG

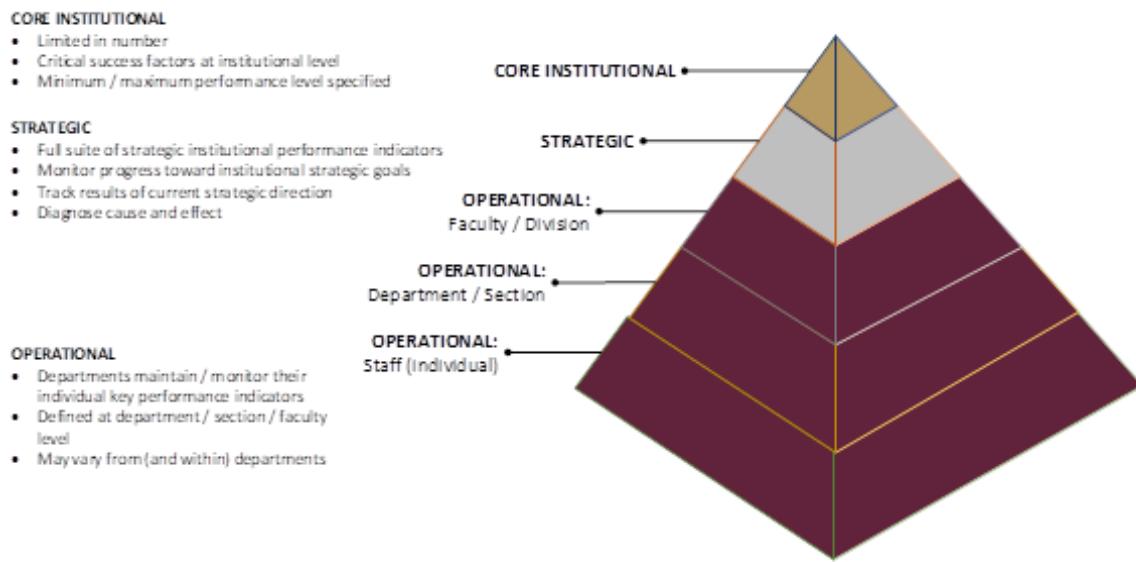
In die paragrawe hier onder bied ek hoogtepunte uit my bestuursverslag. Raadpleeg gerus die bylaag vir 'n vollediger kykie na die bydraes van die verskillende verantwoordelikhedsentrums.

1. Institusionele telkaart en kernaanwysers

Nadat ons destyds *Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024* goedgekeur het, het ons 'n aantal strategiese bestuursaanwysers (SBA's) ontwikkel om ons te help vassel in watter mate ons die doelstellings en oogmerke van ons strategiese temas bereik. Ons noem dit ons telkaart.

Om die status van die instelling in 'n kits te bepaal en die Raad en Rektoraat vinnige, datagegronde besluite te help neem, moes ons egter die uitgebreide stel SBA's in 'n kleiner

groep kern- institusionele aanwysers omskep (*sien illustrasie hier onder*). Die kernaanwysers verteenwoordig die deurslaggewende faktore vir ons sukses op institusionele vlak.

Die Rektoraat het op 22 Maart die volgende agt moontlike kernaanwysers oorweeg en goedgekeur:

- Bruin, swart, Indiër- en Asiër- (BSIA-) personeeldele as 'n persentasie van alle personeel
- Geweegde navorsingsuitseteenhede per voltyds-ekwivalente seniordosent-ekwivalente akademiese (FTE-SLE-C1-) personeellid
- BSIA-studente as 'n persentasie van alle ingeskreve studente (buiten internasionale studente, wat nie hulle bevolkingsgroep hoef te verklaar nie)
- Internasionale studente as 'n persentasie van totale ingeskreve studente
- Geweegde moduleslaagsyfer vir voorgraadse studente (op grond van modulekrediete)
- Netto surplus/tekort volgens die US se gekonsolideerde inkomstestaat
- Besteding aan instandhouding en verkryging van toerusting as 'n persentasie van totale inkomste
- Sosiale impak (as plekhouer totdat 'n finale definisie ontwikkel word)

Op grond hiervan kan die US nou 'n jaarlikse tematiese telkaart vir die Rektoraat saamstel, wat op sy beurt as uitgangspunt sal dien vir 'n telkaart wat die Raad in hulle oorsigbestuursverantwoordelikhede kan gebruik. 'n Eerste weergawe van hierdie telkaarte dien in Junie vir bespreking en kommentaar voor die Raad.

2. Voortgesette transformasie en insluiting

Dit is belangrik om daarop te let dat hoewel CIRCoRe se werk die voortgesette institusionele transformasie van die Universiteit sal rig, dit nie ons formele transformasieprosesse vervang nie. Die CIRCoRe-prosesse sal oor die volgende twee jaar

saam met die normale, deurlopende transformasiewerk in alle US-omgewings plaasvind. CIRCoRe se werk sal deurgaans by hierdie prosesse aansluit om transformasie te versterk en te bespoedig, en waar aanbevelings van die CIRCoRe-strukture ons beleide beïnvloed, sal dit die normale goedkeuringsroete via die Rektoraat volg.

Proefprojek oor restitusie

Die Transformasiekantoor en die Sentrum vir die Studie van die Nadraai van Geweld en die Soek na Herstel (AVReQ) het in 2022 'n proefprojek van stapel gestuur om uitvoering te help gee aan die US se [restitusieverklaring](#). Toe die projek vroeg in 2023 ten einde loop, het deelnemers besef dat wat aanvanklik as 'n korttermyninitiatief bedoel is inderwaarheid 'n langertermyngeleentheid bied om transformasie aan die US uit die oogpunt van die restitusieverklaring te verdiep. Die volgende drie werkgroepe is dus vir dié doel geskep:

- Restitusieverklaringuitstalling: Deelnemers het met verskeie voorstelle vorendag gekom om die US se huidige Eeufeesuitstalling te herontwerp.
- Praktiese vergoeding/regstellende optrede: Deelnemers sal graag wil bydra tot die praktiese implementering van die restitusieverklaring ter aanvulling van wat reeds by die Universiteit gebeur.
- Navorsing: AVReQ sal aan die stuur staan van 'n akademiese navorsingsprojek om die restitusieverklaring stuk vir stuk te ontleed, en te bepaal hoe die verklaring met die US se waardes verband hou. Hierdie navorsing sal as grondslag vir die herontwerp van die Eeufeesuitstalling dien. Die Transformasiekantoor sal as medenavorser optree.

Institutionele Transformasiekomitee (ITK)

Die Rektoraat het die hersiene opdrag van die ITK goedgekeur. Die ITK is ook genooi om twee lede te benoem om die struktuur in CIRCoRe te verteenwoordig. Me Ellen Tise (senior direkteur van die US se Biblioteek- en Inligtingsdiens) en mnr Wayde Davidse (senior aankoper) is gevolglik afgevaardig.

Hersiening van Transformasiebeleid

Die Transformasiebeleidstaakgroep het 'n tweede konsep van ons voorgestelde Transformasiebeleid ontwikkel. Die dokument het sedertdien vir bespreking en kommentaar voor die ITK en die Rektoraat gedien. Die pas (her)ontwikkelde definisies vir Afrikanisasie, dekolonisasie, restitusie en transformasie het veral aandag geniet. Die beleid is in April vir wyer kommentaar beskikbaar gestel, en raadplegende sessies met ons oorsigbestuurstrukture is aan die gang.

3. Bou gemeenskappe deur meertaligheid

Die Taalsentrum het die werksessie "Bou gemeenskappe deur meertaligheid" bekend gestel. Die sessie van drie uur bied deelnemers 'n ruimte om nuwe gesprekke oor taal te voer, die rykheid van hulle eie en ander se taalreise te ontdek, en te verken hoe 'n meertalige ingesteldheid met die waardes van integriteit, respek en verdraagsaamheid verband hou.

Die werksessie is in April en Mei 23 keer gefasiliteer sodat alle US-koshuishaofde, Huiskomiteelede en mentors dit kon bywoon.

Foto's van die sessie met koshuishaofde op 5 April.

4. Afrikapendelstudentenetwerk (ACSN) hou konferensie

Een van die grootste tendense in die hedendaagse hoër onderwys is 'n toename in pendelstudente. In dié verband het ons Sentrum vir Studentegemeenskappe in Maart die eerste ACSN-konferensie aangebied (*sien foto's hier onder*). Hier het universiteite van oor die hele Afrika bespreek hoe dagstudente beter ondersteun en by die kampuslewe ingesluit kan word.

Die doel van die pas gestigte ACSN is om universiteite op die vasteland 'n geleentheid te gee om by mekaar te leer en saam oplossings te skep om pendelstudente net so 'n goeie kans op sukses en net so 'n transformerende ervaring as hulle inwonende eweknieë te bied.

5. Eerste StellenboschX-kursus 'n wenner

Ons het in Junie 2022 'n vennootskap met edX, 'n verskaffer van massiewe oop aanlyn kursusse, aangegaan om toegang tot ons akademiese aanbod uit te brei. Die virtuele entiteit StellenboschX is daaruit geskep, onder welke naam ons nou 'n opwindende, multidissiplinêre portefeuilje aanlyn kursusse ontwikkel.

Ons eerste aanbod, die [Professionele Sertifikaat in Strategiese Menslikehulpbronbestuur](#), is besonder gewild, en 'n uitstekende begin om die StellenboschX-portefeuilje te vestig. Die kursus is gegrond op, en dien dus eintlik as 'n bemarkingsinstrument vir ons bestaande kredietdraende [Nagraadse Diploma in Strategiese Menslikehulpbronbestuur](#), wat hibridies aangebied word.

Nagenoeg 6 000 edX-studente van 178 lande of streke het van Junie 2022 tot April 2023 vir die ten volle aanlyn aanbod ingeskryf. Altesaam 778 van hulle het in die "geverifieerde kategorie" ingeskryf, wat beteken dat hulle gekies het om vir die kursus te betaal sodat hulle by voltooiing 'n StellenboschX-sertifikaat kan ontvang.

Die belangstelling in die kursus onderstreep die moontlike waarde van die edX-US-vennootskap wat betref reikwydte vir ons instelling én toegang vir studente, wat die kursus hetsy gratis (as 'n niesertifikaatdraende, oop aanlyn aanbod) of as 'n betaalde, sertifikaatdraende program kan volg. Laasgenoemde het 'n welkome derde geldstroom vir die betrokke departement tot gevolg. Daarbenewens put ons hibridiese leerspan ook groot waarde uit die StellenboschX-studenteprofieldata omdat dit hulle help om die wêreldwye werk-en-studeermark te verstaan en gepaste digitale bemarkingstrategieë vir sowel edX-gebaseerde as hibridiese leerprogramme te ontwikkel.

Verdere StellenboschX-kursusse in verskeie vakrigtings word tans ontwikkel en sal deur die res van die jaar bekend gestel word.

6. Grade- en toewydingsplegtighede in Maart 2023

Die verantwoordelikheidssentrum van die Registrateur en die afdelings Korporatiewe Kommunikasie en Bemarking, Ontwikkeling en Alumniverhoudinge sowel as Fasiliteitsbestuur het saamgewerk om die gradeplegtighede in Maart 2023 te reël. Die gradeweek is vir die eerste keer as 'n buiteluggeleenthed by Coetzenburgstadion aangebied om vir noodsaklike opknappings aan Coetzenburgsentrum voorsiening te maak.

Die [gradeplegtighedswebblad](#) het in die weke tot en met die Maart-plegtighede 36 068 besigtigings ontvang. Nuusbriewe met alle logistieke reêlings is vooraf aan alle graduandi gestuur, en 'n spesiale gradeweergawe van die nuusbrief nuus@StellenboschUni is intern versprei. Graduandi se prestasies is ook in nuusberigte op ons webtuiste, sosialemediakanale en in die plaaslike en nasionale media uitgelig.

Onder diegene wat die verhoog oorgesteek het, was een BCom- en 23 BIng-graduandi van die Ikusasa Finansiëlehulpprogram vir Studente (ISFAP). Die US was trots om vir die

akademiese jaar 2022 altesaam 68 ISFAP-gegradueerde te kon oplewer – ons derde kohort sedert hierdie omvattende beursprogram in 2018 by ons instelling bekend gestel is.

Links: Van die ISFAP-graduandi in Maart 2023 saam met lede van die ISFAP-ondersteuningspan, Morné du Toit, ISFAP se uitvoerende hoof (agter, derde van regs) en die US se hoof van Voorgraadse Beurse en Lenings, Lerato Moyo (vyfde van regs).

Dertien Biokinetika-honneursgraduandi en voorgraadse studente het ook in

Maart hulle interdissiplinêre openbare belofte afgelê om die waardes van die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe én van die gesondheidsberoep waarvan hulle nou deel word te handhaaf.

7. Inskrywings vir 2023

Voorgraadse inskrywings

Die diagramme hier onder vergelyk Suid-Afrikaanse voorgraadse inskrywings by die US volgens bevolkingsgroep aan die einde van die registrasietydperk in onderskeidelik 2023 en 2022. (Internasionale studente hoef nie hulle bevolkingsgroep te verklaar nie.)

Die belangrikste tendense wat uit hierdie vergelyking na vore kom, is dat:

- inskrywings uit alle bevolkingsgroepe toegeneem het;
- swart Afrikaan-inskrywings met 12,95% toegeneem het van 3 621 tot 4 090;
- Indiër-inskrywings met 5,99% toegeneem het van 684 tot 725; en
- Asiër-inskrywings met 20,37% toegeneem het van 54 tot 65.

Vir verdere inligting, raadpleeg ons Afdeling Inligtingsoorsigbestuur se [volledige verslag oor voorgraadse inskrywings](#).

Nagraadse inskrywings

'n Soortgelyke vergelyking van Suid-Afrikaanse nagraadse inskrywings by die US in 2023 en 2022 verskyn hier onder. Dit toon onder meer dat swart Afrikaan-inskrywings met 15,58% toegeneem het van 2 093 tot 2 419.

Raadpleeg gerus Inligtingsoorsigbestuur se [volledige verslag oor nagraadse inskrywings](#) om meer uit te vind.

8. Opedag 2023

Die Opedagwebtuiste – ons derde een sedert ons dié platform geskep het om die beperkings van die pandemie te bowe te kom – is op 1 April geaktiveer. Met alle Covid-19-beperkings nou agter die rug, was ons ook verheug om op 6 Mei ons fisiese Opedag op kampus te kon aanbied.

Ons Opedaggeleenthede is belangrike US-wye studentewerwingsinstrumente waarmee ons die Universiteit as voornemende studente se eerste keuse vir tersiêre onderwys kan posisioneer.

Die Opedagwebtuiste sal tot aan die einde van Julie beskikbaar wees en bied inligtingsessies, video's, brosjures en antwoorde op gereelde vrae om graad 12's ingeligte besluite te help neem. By die skryf van hierdie verslag het die webtuiste 92 380 besigtigings ontvang (90 542 in 2022), met 14 288 unieke gebruikers (11 999 in 2022).

Die kontakgeleentheid, wat op sowel Stellenbosch- as Tygerbergkampus plaasgevind het, is deur die Afdeling Studentewerwing gereël, maar steun swaar op universiteitswye vennootskappe. Meer as 20 000 kaartjies is bespreek vir die individuele inligtingsessies wat in die loop van die dag gehou is. 'n Volledige Opedaggids is aan gaste beskikbaar gestel om hulle deur die dag se bedrywigheide te lei en voornemende studente met hulle aansoeke by te staan.

9. SUNFin en SUNStudent druk deur

Die toetsing en goedkeuring van die Oracle Cloud Financial-oplossing waaruit ons nuwe SUNFin-stelsel bestaan, duur voort. Hoewel toetsing tot op hede goeie resultate oplewer en groter geesdrif oor die nuwe stelsel onder kerngebruikers aanwakker, verloop dit stadiger as wat beplan is. Die beheerkomitee het dus bykomende toetstyd goedgekeur, wat die aktiveringsdatum vir SUNFin met sowat 'n maand tot Julie 2023 sal vertraag. Die verwagte vertraging hou geen begrotingsimplikasies in nie.

Nietemin sal SUNFin in werking tree vóór die SUNStudent-modules vir Registrasie, Studentegeld en -dienste, Koshuisbestuur en Finansiële Bystand, wat na verwagting in Desember 2023 geaktiveer sal word. Die SUNFin-span moes dus flink dink om gepaste

prosesse daar te stel om studentefinansies vir die res van 2023 te bestuur. Indien SUNStudent enige verdere vertragings ná Desember 2023 ervaar, sal die SUNFin-span van vooraf moet beplan om met verdere korttermynoplossings vorendag te kom.

Intussen is 'n aantal aktiwiteite aan die gang ter stawing van die SUNStudent-beheerkomitee se besluit in November 2022 om die aanvanklike aktiveringsdatum vir die nuwe studente-inligtingstelsel tot Desember 2023 uit te stel. Dít sluit in 'n hersiene begroting vir goedkeuring, en stawingsoferinge deur onafhanklike sekerheidsverskaffers.

Die module Aansoeke en Toelating op SUNStudent werk steeds uitstekend. Ook die Stellenbosch Bestuurskool het op 5 April hulle MBA-aansoeke en -toelatings na die stelsel verskuif. Ander Bestuurskoolprogramme het op 12 April gevolg.

10. Strategiese Fonds

Altesaam R489,7 miljoen uit die institusionele begroting is sedert 2019 vir die Strategiese Fonds bestem. Daarvan is R438,1 miljoen in die drie fondskategorieë van strategiese inisiatiewe, projekte en aanstellings toegeken (*sien tabel hier onder*). Onbenutte finansiering in enige kategorie word vir hertoekenning na die volgende jaar oorgedra.

Aansoeke gefinansier (2019-2022)			
Kategorie		Getal aansoeke gefinansier	Waarde
A	Strategiese inisiatiewe	43	R326 701 862
B	Strategiese wolkekrabber- en stadspleinprojekte	2	R39 999 999
C.1.1	Strategiese aanstellings	31	R71 414 505

Daar is vanjaar R100 miljoen vir toekenning opsygesit. Aansoeke het op 13 April gesluit, en die Strategiese Fondskomitee het op 24 Mei ontmoet. Vir verdere inligting, raadpleeg die [webblad van die Strategiese Fonds](#).

Slot

Die hoogtepunte in hierdie verslag en die bykomende inligting in die bylaag onderstreep die US se verbintenis daartoe om toekomstige geslagte toe te rus om 'n beter wêreld te skep. Ons hou dus koers op ons missie om 'n navorsingsintensieve universiteit te wees wat uitmuntende studente lok, talentvolle personeel aanstel en 'n wêreldklasomgewing bied – 'n plek wat met die wêreld verbind is en wat gemeenskappe plaaslik, op die vasteland en in die res van die wêreld verryk en transformeer.

Medewerkers

Die Rektor se Bestuursverslag is saamgestel deur die Uitvoerende Kommunikasie-ondersteuningspan in samewerking met prof Wim de Villiers, Rektor en Visekanselier, sowel as Mohamed Shaikh, uitvoerende bestuurder in die Rektoraat, en Melissa Douman, bestuurder van Uitvoerende Kommunikasie. Redigeer- en vertaaldienste is gekoördineer deur die US Taalsentrum en voorsien deur hulle medewerker Hendrien Swanepoel. Ons erken ook graag die volgende medewerkers, wat hier onder volgens US-verantwoordelikheidsentrum gelys word:

Bedryf en Finansies: Prof Stan du Plessis, die Afdeling Finansies (Manie Lombard & span), die Afdeling Fasiliteitsbestuur (Nicolette van den Eijkel & span), die Afdeling Informasietegnologie (Denisha Jairam-Owthar & span), Maties Sport (Ilhaam Groenewald & span) en Innovus (Anita Nel & span)

Leer en Onderrig: Prof Deresh Ramjugernath, die Afdeling Leer- en Onderrigverryking (Antoinette van der Merwe, Claudia Swart-Jansen van Vuuren, Charmaine van der Merwe, Anthea Jacobs, Jean Lee Farmer, Hanelie Adendorff, Nicoline Herman, Sim Ntwasa, Karin Cattell-Holden, Sonja Strydom, Morris Samuels, Vernita Beukes, Arné Binneman, Marisca Coetzee, Selene Deport, Fatima Halday, Anne-Mari Lackay, Susan Lotz, Michelle Pieters, Rose Richards, Helga Sykstus, Juanli Theron, Kim Wallmach en Miné de Klerk), die Afdeling Studentesake (Choice Makhetha, Nosipivo Matiwane, Rabia Omar, Yeki Mosomothonane, Khairoonisa Foflonker, Jethro Georgiades, Ruth Andrews en Lynne Rippenaar-Moses), die Eenheid vir Gelykwaardigheid (Jaco Greeff Brink, Nadine Christians en Larona Matee), Maretha Joyce

Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie: Prof Sibusiso Moyo, prof Johann Mouton, Maryke Hunter-Hüsselmann

Registrateur: Dr Ronel Retief, Gerhard Lipp, dr Celeste Nel, Bruce Banda, Ashmind Daniels, Farah Fredericks, Anne Havemann-Serfontein, Freek Truter, Beire Kramer, Salot Hanekom, Penny van der Bank, Charmaine Wing, Che Bermosky, Felecia van Rooi, Robert Young, Jonathan-Dale Blanckenberg

Sosiale Impak, Transformasie en Personeel: Prof Nico Koopman, Bongani Mgijima, Ulrich Wolff, Ricky Brecht, Johannes Adams, Natasha Coltman, Elvandré Galant, Awethu Fatyela, dr Claire Kelly, Katlego Letlonkane, Shanté Neff, dr Zethu Mkhize, Jubelian Korkie, Chevaan Peters, Mawethu Nyakatya, Renee Hector-Kannemeyer, Michelle Pietersen, Ernestine Meyer-Adams, Saartjie Botha, Candice Andries, dr Craig Thompson, dr Lynne Julie, dr Haidee Williams, dr Jo-Anne Kirby, suster Anneke van Heerden, Susan Crumpton, dr Pierre Viviers, Lieze-Carli Roux, Carmen Paynter, Shibu Mamabolo, Ebrahiem Abrahams, Venessa Williams, Joanne Williams

Strategie, Globale en Korporatiewe Sake: Prof Hester Klopper, dr Wayne Muller, Christelle Feyt, Tertia Kruger, Cristal Petersen, Marick Hornsveld, Candes Keating, Naudé van der Merwe, Amira Brown, Marguerite Cloete, Michelle Swart, Martin Viljoen, dr Alec Basson, Magdel Pretorius, Leon Eygelaar, Jerall Toi, dr Barbara Pool, Lidia du Plessis, dr Nico Elema, prof Sarah Howie, Sarah van der Westhuizen